

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dilele.

Pretulu pentru Ostrungari'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi.
pre unu trilanu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodienele sí banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea dirigitu a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiamile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. taese timbrale.

Invitare de Prenumeratiune.

Frați romani!
Christosu a inviatu!
Adeveratu c'a inviatu!

— respundeti voi. —

Sí aveti dreptate, tá-ci a sositu
tempulu, ca sa invie sí *Mantuitorulu*
nostru!

Da, elu a inviatu; deci are sa
nrnceze adeverulu sí dreptatea!

Asié sa fia!

Dar' . . . ce minune, — se vede,
ca traimu in secolulu alu XIX —
ca-ci in aste dile, nu numai **Christosu**,
ci sí „**Priculiculu**“ a inviatu!

Asié e! precumu audimu, „**Pri-
culiculu**“ a re'nviatu la *Temisóv'a*.

Salutu deci cu bucuria re'nvieru
lui sí-i dorescu succesu bunu!

Cu tóte aceste eu voiu remané sí pe mai de parte
totu celu de pana acum'a; dreptu acca rogu pre toti ceti-
torii mei, — mai vertosu pre cei ce inca nu sí-au reinoitu
abonamentulu pe acestu trei luniu-nou, — ca sa grabésca
eu abonamentele, cu atátu mai vertosu, ca, precumu se
vede d'in reinvierea „*Priculiculu*“, in publiculu nostru
inca a reinviatu dorulu sí interesaru de literatur'a umo-
ristica, sí ca pr'in urmare publiculu nostru are trebuintu
de catu mai multe întreprinderi literarie

Asié dara ve invitu la prenumeratiune

La mine:

Unu patrariu de anu cu 2 fl. ér'

La „Priculiculu“

Unu patrariu de anu cu 1 fl. 80 cr.

Gura Satului.

Lamentare.

Ore, Dóme, ce sa fia,
Blasteme, séu chiaru tentári?
C'adi intrég'a Romania,
Gema, plange 'n lamentári?!

Sí c'adi nime nu speréza,
C'adi cu toti sunt pesinisti:
C'adi cu totii lamentéza,
Sí se facu materialisti?!

C'adi romanii, micu sí mare
Stau cu manele in simu,
Sí-emulandu in — nepasare,
Se lipescu totu de strainu?!

Sí ca cei ce mai 'nainte. . . .
Ni jorau: ca-asie, sí-asie. . . .
Adi sunt muti — au multa minte. . . .
Facu . . . inse de-abie sí-abie!

C'asta-di nu e 'nsuffetire.
Sí ca totu ee-e nationalu
Nu mai afla partinire,
Nime nu s'arunca 'n valu!

* * *

Fraióre! tóte-aceste,
Sí-alte multe, favorescu
De susu — ca la Pute-a-pese,
Sí d'in Becina celu nemtiescu!

Sí, . . . ca-a nóstra 'nsuffetire,
Cu curagiulu ce-amu avutu,
Au fostu numai focu de paie,
Ca sa tiena unu minutu!

Póte-asie ni este data:
Ca sa plangemu, desperamu,
Dí sa n'avemu neci odata. . . .
Haidati dar' sa lamentamu.

Scrisorile lui Pacala către Tandala.

Frate Tandala!

Intielegendu, că pe 14 Aprilie vei merge la Aradu, pentru ca să iei parte la dezbaterile interesante de la „Reuniunea politică“ d'in Aradu, și după aceea, ca deputatu sinodalu, vei rămâne a colo sub totu tempulu sinodului, ca unu alegatoriu de alu teu, ti tramitu nisce teme interesante pentru intrég'a nația. — Și a nume:

Mai 'nainte intréba, că de ce facu ómenii comedii. de lasa să sufere cauzele nóstre basericesci napoiare pr'in abdicerea zelosului calugaru -- theologio-profesoro -- profesoru de limb'a și literatur'a romana? Restituți-lu rogu-ve!

Alegeti unu presiedinte la consistoriulu oradanu in sensulu contractului bilateralu de 'nainte de alegerea episcopului!

Mai departe lucra d'in totu sufletulu teu, ca fondurile comune să se aministreze in Aradu. — Cumu să nu?

Că dóra a-ici s'a aministratu și fondulu Asociatiunei, despre care acum nime nu mai dă neci o socóta!

A-ici s'a aministratu fundatiunea lei Cresticiu!

A-ici se aministréza fundatiunea lui Elen'a Birta!

A-ici se adunara banii pentru Tofaleni!

A-ici se bancrotă. vreu să dicu aministră, și directoratulu tienutale a Banței de asigurări „Transilvani'a“!

*Deci, eo ipso, trebuie să se aministreze a-ici și „fondurile comune“ chiaru pentru că sunt -- **COMMUNE!***

Déca nu vei lucrá astu-feliu: pace buna, să mai fii deputatu. —

Tiér'a ta, lun'a ta, și diu'a nascerei tale,

și

fratele teu:

Pacala.

„Asociatiune.“

Glum'a are o fire asie de sfóda, in câtu la lucruri triste nu o poti intrebuinția cu doritul efectu.

Intrebuințiatu-o amu noi dejă de multe ori pentru aretarea starei „Asociatiunei“. — dar' la ce amu ajunsu cu ea?! — — —

Ni-amu propusu deci a pune acum' glum'a la o parte și a vorbi in alu nostru diurnalu glumetiú ce-va mai seriosu despre acé-sta cauza, totu de-a-un'a sub titlulu de „Asociatiune“.

In fruntea acestei „Asociatiuni“, ca directore primariu sta domnulu Antoniu de Mocioni, recunoscutu de omu de ómenia și cu avere: seimú și acea, că directore secundariu e Ioane Popoviciú Desénu avocatú in Aradu.

Aceste le-amu notatu pe-a-u o mai buna intielegere a celoru dela vale.

De trei, séu patru, ani de díe directiunea nu mai conchiama adunarea generale a „Asociatiunei“, macar că acést'a i impunu statutele, și de sí

ómenii contribuitori de bani au bucinatu necontentitu in foi serióse și glumetiú, că de ce nu se convocá adunarea, care este a se tiene in totu anulu?; — de trei, séu patru, ani de díe ómenii nu seiu unde sunt banii? câtú sunt banii? câtú crescúra banii? cine manipuléza banii? etinu se manipuléza banii? cu unu cuventu: ei nu seiu nemiecu de banii lorú. —

De unde atât'a. (modestu dicendu) nepasare?

Bagu-séma domnulu directore primariu n'a cetitu lamentárele ómeniloru după banii lorú, — că-ci altmintrea e neposibilu, ca Dlui, ca unu omu de toti iubitu și onoratu, să nu fia satisfacutu dorinti'a membriloru și respective detorinti'a sa: de a convocá adunarea generale, pentru că directiunea să deie o data séma de banii ómeniloru.

Facemu atentu pre domnulu directore primariu, că noi seimú unu modru drasticu, pr'in care s'ar poté convocá adunarea genarale, ei, de o cam data, crutiámu ori ce parte de blamu nationale; — dara nu peste multu, fiindu a-cí momentulu supremu, vomu fi siliti, in interesulu cauzei, a face totulu, ca să seimú unde-su banii nostri?!

Membrii,

carí plătira bani.

Obligatia popésca.

— Intemplare adeverata. —

Fruandia verde măciesiu,
Lunga Binsiu la Mediesiu,
Chiaru in cas'a satului,
Si in facié'a svatului,
Pop'a nostu: Blaga Mihaiu,
A promisú, c'a duce 'n raiu,
Pre-ori cine, car' va plati
Sum'a ce elu va pofti.
L'ast'a badea Măcária,
Indemnatu de Iacomia,
C'a schimbá ast'a viétia,
Cu alt'a — mai cu dulcétia,
Scóte optu fiorini, bani buní,
Si-i pune la pop'a 'n pumni.
Si-a-poi ca siguru să fia,
A cerutu obligatia:
Că d'in iadu s'a mantui,
Si raiulu l'a dobendí.

Pop'a banii cum vediú,
Obligatia facú:
„Cumu-că Romanu Măcária,
De acum pana 'n vecia,
De iadu este mantuitu,
Si raiulu l'a dobenditu!“
Dar' precum de toti se scie,
La ori ce obligatia,
— Să nu să faca canii, —
Se receru si marturii.
Dreptu aceea Măcária,
Se róga de antistia:
De jude sí de jorati,

Si de toti eei adunati,
Ca ei să biue voiéscă.
Sî ca martori să-iscaléscă.
Dar' nime d'in eei rogati
— Ingroziti c'oru fi chiamati
La mamonu a marturi, —
N'au voitu a iscali.
Sî-astu-feliu tergulu s'a stricatu,
Pop'a bani n'a capetatu.

Fruudia verde mălaoin, —
Sî-astu-feliu de popi suntu la noi!

Georgiu Stefanu.
Inventatoriu in Mediesiu.

Magazinulu lui Gur'a-Satului.

Epitropi'a d'in Aradu a fondurilor comune gr. or. romane, la curiós'a propunere a fiscului ei Ioane Popoviciu Deséu, (despre care a să mai vorbim) recérea pe ven. Consistoriu gr. or. romanu d'in *Caransebesiu*, ca să-i arete sî să-i spuna: cumu este institutiunea cartiloru funduarie in confiniulu militari? este ea ca aici la noi, séu e altu-cumu? par' că vedi, draga Dómne! patent'a cartiloru funduarie nu ar' fi un'a-si aceea in intregulu imperiu. . . . sî par' că fiscului epitropiei nu s'ar' cuveni să scia unele ca aceste . . . !

Ajunge, că recercarea, primita fiindu in majoritatea voturilor, s'a facutu.

Ven. Consistoriu d'in Caransebesiu a-poi si-a facutu dascalirile sele instruite cu 2. documinte ungresci in copia.

Sî pentru ca acele copie să aiba mai mare incredere la Epitropi'a romana d'in Aradu, dlu secretariu alu Consistoriului acela-si, *Ioane Bartolomeiu*, să pune sî le autentica astu-feliu:

1.

A pesti kirávyi tábla elnöke.

(L. s.) *In fidem copiae:*

Bartolomeiu Ioannes m. p.
sanctae sedis notarius.

Poftim: in limb'a latina un'a autoritate romana catra o alta autoritate romana! . . . dar' inca ce felu de limba latina! In dóne trei cavinte totu atáto erori, pre cumu: *numele de botezu dupa cognume!* a-poi barbarismulu de *sanctae sedis* dupa ungresculu *szent szék*, in locu de *consistorium — consistorialis*. In sversitu statutulu organicu nu cunoşce notariu la consistoriu, ci *secretariu*, sî astu-feliu sî in latinesce trebuia *secretarius*.

2.

A másolat hiteleil:

(L. s.) *Bartolomeiu János m. p.*
káransebesi szentszéki tikár.

In locu de „Másolat hiteleil“ sel.
Ei dar' ce să-i faci, candu dlu secretariu vre să arete *romaniloru (!)* că elu gâgăesco mai multe limbi!
Ni-ar plăcé fôrte inse, déca dlu episcopu I. Popasu, ca presiedintele consistoriului, l'ar oprí dela asemeni jocuri, sî i-ar impune, ca alta data să faca clausulele trebuintiose in limb'a noastră nationale, basericéscă, ceea ce o pretindemu dela dlu secretariu să o pricépa bine.
Cu aplicatiune pentru asta data!

Anecdote.

Unu muscalu a fostu cadintu o data intr'unu riu mare, sî erá pe aci să se innee.

Bietulu muscalu ingrozitu de mórte, incepù a strigá:

— Dómne ajuta, Dómne ajuta!

Trecendu pre acolo unu romanu, si audindu tanguirea lui, i díse:

— Mái muscale! Dà numai d'in mani si petió-re, că ti-va ajutá a-poi Domnedieu.

Unu profesoru intrebá pre unula d'intre elevii sei: pentru ce nu póte elu să respunda fore ca să nu aibe cartea de nántea sa?

Elevulu i respunse: pentru că m'am dedatu sî eu, ca domnulu profesoru, a me nitá in carte, candu nu sciu mai de parte. —

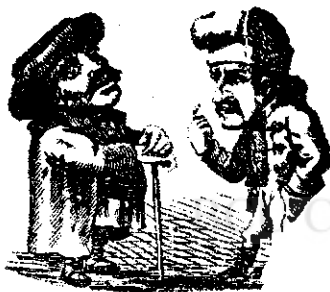
(*Ochelarii unui monarchu si aceea ai unui ministru.*) Unu monarchu visitá intr'o di cancelari'a unui ministeriu; candu ajunse in cabinetulu ministrului, gasi pe mésa o pareche de ochelari sî i puse la ochi ca să védia, déca sunt mai buni decátu aceea, cu cari se servia d'insulu. Vru să se uite la o charthia, si d'in intemplare nu erá decátu un'a pe mésa. Acéstia nu erá altu-ceva, decátu o scrisóre in care se facca elogiulu Majestati sele monarchico-constitutionale si ministriloru sei. (Se intielege că charthia erá pusa acolo de chiaru man'a *modestului* ministru.) Monarchulu se uitá la charthia, aruncá cu graba ochelarii si díse: „Nu sunt mai buni decátu ai mei; marescu peste mesura obiectele.“

(*Portretulu unui monarchu.*) Unu monarchu daru unui ministru credintiosu si bunu ingrijitoriu alu afaceriloru monarchice, o tabachera de auru, in interiorulu careia erá desemnatu unu magariu. Intr'o di fiindu mésa mare la palatu, ministrulu se facu că pune pre mésa tabacher'a, regele vediendu voi să amusesse pre comesenii — intre cari erá si sor'a sa — in socotél'a bietului ministru, si vorbi despre darulu facutu. Fia-care erá curiosu să védia tabacher'a si să o céra de la ministru. Mai antaiu o luá sor'a monarchului, d'insa o deschide, privesce si adresandu-se către fratele seu, i díse: „Perfectu; fôrte multu ti sémena; neci n'am mai vediutu unu alu duoilea portretu, care să ti semene mai multu.“ Monarchulu plesnia de necasu, că-ci scia că pe tabachera erá desemnatu unu magariu, si de unde intronat'a sa mutra să semene atátu de multu cu chipulu unui magariu. — Tabacher'a trecu d'in mana in mana si toti ospetii se mirara fôrte multu de marea asemenare ce erá intre copia si originalu; sudórea curgea in torente de pre fruntea incoronata: in fine dete Ddieu si ajunse si la d'insulu tabacher'a, si care i fu mirarea, candu vediu in loculu magariului, propriulu seu portretu, pe care fidelulu ministru lu pusesse la loculu cuvenitu.

(*O recompensa bine nimerita.*) Unu alchimistu italianu se presentà inaintea Papei Leon X. si i cerù o recompensa pentru cà, dicea elu, gasise secretulu de a face aur. Pap'a i dede o punga mare si gòla dîcendu-i, cà de vreme ce elu scie sà faca aur, nu avea trebuintia decàtu de o punga in care sà lu puna.

(*O proba sigura de civilisatiune.*) Unu caletoriu englesu anotà acum càti-va ani, in diarulu seu, urmatòrea placuta insemnare: „Dupa ce am mersu in tempu de unu-spre-diece òre consecutive fore a distinge imprejurulu meu vre o urma omenésca, de o data vediui unu omu spendiuratu de o furca (spendiuratorie). si nu sunt cuvinte de ajunsu, ca sà mi esprimu deliciós'a emotiune ce simtii la acestu aspectu; vedeam pr'in acestu singuru faptu cà me aflam intr'o tiér'a civilisata.“

TAND'A SI MAND'A.

T. Christosu a inviatu! frate Mando, da pe unde mai tieni lumea si tiér'a?

M. Adeveratu c'a inviatu! cuscre, precum vedi, am venitu si eu la Aradu.

T. Ce, dóra vrei sà te faci si tu membru la Asociatiunea de a-ici?

M. N'am bani de pradatu!

T. Atunci de siguru ai venitu, ca sà participedi si tu la adunarea Reuniunei tuturor rom. cottulu Aradului?

M. Ei, nu me necasi, au nu scii tu, cà eu nu me pricepu la humbuguri si la a face svara.

T. A-poi atunci ce cauti pe aice, cale atàtu departe?

M. D'a-poi am fostu silitu a veni, cà dnii judi de aice, nu se multiamescu, cà vreu a ni rapí limb'a, eschidiendu-o d'in cas'a dreptàtii, ei acum nu ni mai dau pace neci in santele dile a pasciloru, ei ne citéza la pertractàri si acum'a, si inca cu gramad'a.

T. Ce vorbesci, Mando, cà dóra legile.

M. Legile? . . . da, da legile de adi . . . la noi sunt numai pe harthia, si facie de noi se respectéza dupa placulu domniloru.

T. O! bata-i instanti'a lui Petril'a, sà-i bata. ómeni sfodi.

M. Ce. . . cine, schiopule, cine-su acei batuti de plóia?

T. Audi, frate Mando, presiedintele congresului electivu ad hoc, d'in tómn'a trecuta, fu silitu a dá bancei „Albin'a“ o trata cambiala, o data pentru 500 fi, ér' alta data pentru 800 fi. v. a.

M. Pentru ce?

T. Pentru ca sà póta acoperi spesele deputatiunei trimise la ministeriulu ungurescu, si a deputatoru congresuali, — si acum „Albin'a“ lu jucutiesce, pentru cà inca n'a platitu banii imprumutati.

M. Hui, drace! acuma dara cine va scóte banii d'in archidieceasa, ca sà se póta plati detori'a?

T. De-abuna-séma dlu presiedinte, cà elu si acum'a viséza de desfacerea testamentului si procesului provocatu.

T. Auditu-ai nebulia mai mare decàtu aceea, cà unii membrii a Reuniunei pol. a tuturor rom. d'in cottulu Aradului in adunarea generala de la 2/14. aprilie au vorbitu pentru apararea limbii romane, si alt'a di in congregatiune au vorbitu totu — unguresce!

M. D'a-poi asié-e politic'a inalta!

T. Óre de ce nu mai capeta Logosienii episcopu?

M. De siguru pentru cà nu este inca trebuintia a se inlocui scaunulu vacantu.

T. Cumu sà nu?

M. A-poi atunci pentru cà inca n'a sositu timpul cortesiloru.

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.

T. Christosu a inviatu, soro draga!

F. Adeveratu c'a inviatu, surata!

T. Da ciocnitu-ai multu, si castigatu-ai multe óue rosii la Pasci?

F. Cine numai a ciocnitu cu mine, a remasu cu oulu spartu — a fore de directorii Asociatiunei aradane.

Gur'a sacului.

„Vegyes ajku t. olvasó egyletnek“ in Buteni: Wir haben Ihnen schon emlitettük, totu in acestu locu, daß von 1. Jänner 1873. angefangen, costulu abonamentului egy negyedévre ni je vische 1 fi. 50 cr. szamo 2 fi. Und trotzdem Önök azóta folyvást câte 1 fi. 50 cr. ni-ati tramisu, badutyi ez alkalommal is. Diferentiele dela Ianuariu 1873. pone cu finea actualelnu triloniu már összesen 3 egész frtra rugnak. Deßhalb bitten wir Sie höfflichst, ca sà ni supleniti a mondott különbséget is! 878